

NR. 7
JULI 1963
59. ÅRGANG
KR. 1,75

SKAKBLADET

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

Fra matchen om verdensmesterskabet mellem Botvinnik (tv.) og Petrosjan

INDHOLD

Verdensmesteren Petrosjan – Divisionsturneringen – Turneringen i Sarajevo
Skoleskak – Slutspil og studier – Litteratur – Kombinationsøvelser – Teori, strategi og taktik
Problemskak – Korrespondanceskak – Nyheder

Tag en skakbog med på ferie

Wildhagen: Weltgeschichte des Schachs, bind 14, R. Capablanca. 571 partier, indb.	53,25
Wildhagen: Botvinnik seigt. 50 glanspartier med Botvinniks egne noter. Billig!	4,30
Wildhagen: Keres seigt. 57 glanspartier med Keres' egne noter. Billig!	5,15
Euwe/Meiden: Meister gegen Amateur. Amatørens problemer i kamp med skakmesteren indgående belyst i en mængde partier. En bog som mindre erfarne spillere kan høste megen lærdom af. Tysk, 173 sider	27,50
Guttmann: Minimal-Probleme. 200 opgaver, hvor hvid foruden kongen kun har en enkelt officer til hjælp ved matsætningen. Fin bog for problemelskere	13,75
Klüver: Faschingsschach der Welt. Fastelavnsløjer, pudsigheder og humor i skak	7,75
1. jugoslaviske mesterskab 1945. 1. Trifunovic, 2. Gligoric, 3. Pirc. Dansk notation!	7,75
17. jugoslaviske mesterskab 1962. 1-2. Matanovic, Minic. Dansk notation!	7,75
Vukovic: Turnir Kandidata, Curacao 1962. 1. Petrosjan, 2. Keres, 3. Geller, 4. Fischer, 5. Korchnoi, 6. Benkö, 7-8. Tal, Filip. 112 partier. Dansk notation!	8,75
Oberhausen 1961. Finalen om Europamesterskabet for 10-mands hold. – 1. USSR	8,75
Beverwijk 1962. 1. Trifunovic, 2-3. Donner, Robatsch. 45 partier	4,30
Schach-Echo 1962. Den seneste årgang af dette fine, tyske skakblad fås nu indb. i smukt lærredsbind. Indeholder masser af partier, opgaver m. m. Af tidligere årgange af Schach-Echo kan følgende stadig leveres indb.: Årgang 1954 kr. 32,25 – Årgang 1955 kr. 32,25 – Årgang 1956 kr. 32,25 – Årgang 1957 kr. 35,60 – Årgang 1958 kr. 35,60 – Årgang 1959 kr. 35,60 – Årgang 1960 kr. 35,60 – Årgang 1961 kr. 42,00.	42,00
Kühnle/Crisovan: Schacholympiade Leipzig 1960. 112 partier	5,10
Jubilæumsturneringen Bled 1961. 1. Tal, 2. Fischer, 3-5. Petrosjan, Keres, Gligoric, 6-7. Geller, Trifunovic, 8. Parma, 9-10. Bisguier, Matanovic. – Jugoslavisk. Turneringsbogen fra denne gigantturnering (20 deltagere) er nu udkommet i smuk udgave. – Partikommentarer af Tal, Gligoric, Keres, Petrosjan og Geller. – Stor teoretisk åbningsoversigt af V. Pirc. – Dansk notation!	36,00
XV Olympiade, Warna 1962. Jugoslavisk. 78 partier fra finalerunden. – Mange billeder og karikaturer. Dansk notation!	6,00
Teorijski Bilten. Jugoslavisk. Månedlige teoribulletiner over aktuelle åbninger, redigeret af de førende jugoslaviske mestre. Årsabonnement	28,00

Ovennævnte priser bliver ikke pålagt OMS

– Gratis katalog sendes på forlangende –

Axel Nielsens Skakforlag

Egebæksvej 7 . Odense . Telefon (09) 12 52 50 . Giro 9638

SKAKBLADET

Juli 1963 . Nr. 7 . 59. årgang . Redaktion: Eigil Pedersen
Medlemsblad for Dansk Skak Union

Verdensmesteren Petrosjan

Af Viktor Vasiljev.

Nu er det sket! Skakkongen *Botvinnik*, som har sidset på tronen i 15 år med undtagelse af et par små »statsskup«, må nu afgive pladsen til landsmanden *Tigran Petrosjan*. Hvilke egenskaber har da denne at takke for ophøjelsen og hvorledes nåede han sit mål?

Petrosjans stamtavle er ikke kongelig. Han blev født i 1929 i Tiflis og hans fader var portner.

Til forskel for sine jævnaldrende kammerater var Tigran ikke særlig interesseret i fodbold og leg, men foretrak spil, der krævede omtanke. Hjemme hos faderen samledes ofte mestre i skakspillet og det glædede ham at se sønnen lære så meget, at han var i stand til at vinde over dem! Men forinden det rigtigt gik løs med spillet, måtte Tigran gennemgå mange hårde prøvelser. Det skete i året 1942. Fronten rykkede nærmere Tiflis. Alle havde det svært og så ramtes den lille familie af sorg. Først døde moderen og en kort tid derefter faderen og Tigran måtte som 15-årig rykke ind i hans sted og blev portner. Men selvom han havde nok at se til, opgav han ikke skakspillet og allerede i 1947 blev han som 18-årig mester og fik to år senere sin drøm opfyldt – at blive deltager i turneringen om Sovjetmesterskabet. I de fem første runder var modstanderne *Kotov*, *Smyslov*, *Geller*, *Keres* og *Flohr*. Det betød fem »boller« i regnskabet og sluttelig en placering i bunden! Petrosjan kom hjem til Tiflis med erfaringen om, at han måtte spille oftere med stormestre. Så flyttede han til skakspillets Mekka – Moskva og fremgangen udeblev ikke. I 1951 placerede han sig som 22-årig til verdensskakforbundets kandidatturnering og her har han været deltager siden og placerede sig altid i den bedste halvdel. Men efter en turnering, sagde eks-verdensmesteren dr. *Euwe*: »Hvis Petrosjan begynder at kombinere lidt, så bliver det umuligt at spille mod ham!« Det var i virkeligheden sådan, at Petrosjan, der af naturen er en godmodig fyr, ikke holdt af at løbe nogen som helst risiko. Men han opdagede, at Euwe's råd var rigtigt! Med sit rolige spil behøvede han ikke at tage, men han kunne heller ikke vinde en turnering. Ville han være nr. eet, måtte han tage visse chancer. Den forsigtige Petrosjan begyndte at give sit slumrende sydlandske temperament frie tøjler og belønningen lod ikke vente på sig. I den 26. Sovjetturnering vandt han mesterskabet og noterede sig for otte gevinstpartier og det var ikke sket tidligere!

Tigrans spillestil er nu så alsidig, at han kan være rolig mod en hvilken som helst modstander. Da han blev nr. 1 ved kandidatturneringen i Curacao, var det ikke blot hans talentfulde spil, der gjorde sit til det, men ligeså meget hans klogskab og erfaring. Han forstod kunsten at disponere over kræfterne, som skulle klare 28 runder i 28 graders varme. Hans sammenlagte betænkningstid var 48 timer mod 59 for Keres og Geller – hans nærmeste konkurrenter – og Petrosjan var frisk til det sidste, mens modstanderne gjorde afgørende fejltræk.

Og så sad portnersønnen og portneren Tigran Petrosjan mod den viljestærke verdensmester *Botvinnik* på Estradeteatrets scene i Moskva. Hvilken strategi skulle udfordrerne vælge mod verdensmesteren? Han valgte den klogeste – at tvinge Botvinnik til at spille bedre end Botvinnik! Petrosjan viste ingen uvilje mod at lade Botvinnik stræbe efter stillinger med en klar og tydelig strategisk plan og lod gerne denne forenkle spillet. På den måde fik Botvinnik ingen lejlighed til at finde Petrosjans svage punkter, mens Petrosjan spillede sit sædvanlige exakte spil næsten uden fejl.

Hvad kan der siges om den niende verdensmester? Han er 34 år og er bl. a. medlem af idrætsklubben Spartak og følger gerne sin klub, når den spiller kamp på Leninstadion og følges da gerne af familien – hans kone Rona og drengene Michail og Vartan. Sønnerne ligner faderen – også i deres passion for skakspillet. Særligt Vartan spiller godt, men indtil videre er faderen den stærkeste!

Tigran Petrosjan har efter alt at dømme en lang »regeringstid« frem for sig!

13. matchparti

3812 Dronningindisk

Hvid: Petrosjan. Sort: Botvinnik.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sf3, b6 4. g3, Lb7 5. Lg2, Le7 6. 0-0, 0-0 7. Sc3, Se4 8. S×e4, L×e4.

Dermed er positionen den samme som i tredie parti, hvor Petrosjan efter 9. Se1, L×g2 10. S×g2, d5 11. Da4! opnåede en vis positionsmæssig fordel. Af frygt for en eller anden overraskelse fra Botvinniks side anvender han imidlertid nu en ny fortsættelse.

9. d5, Lf6 10. Se1, L×g2 11. S×g2, e×d5 12. c×d5, c5 13. d×c6, d×c6 14. Dc2, c5 15. Td1, De8 16. Lf4.

Petrosjan overvejede dette træk i 38 minutter.

16. —, Sc6 17. Ld6, Le7.

- Hvis 17. —, Sd4 da naturligvis 18. T×d4. 18. e3, Td8 19. L×e7, D×e7 20. Sf4, g6 21. Da4, Se5 22. T×d8, T×d8 23. Td1, c4! 24. e4, b5 25. T×d8†, D×d8 26. D×b5, Dd1† 27. Kg2, Df3† 28. Kgl, Dd1† 29. Kg2, Df3† 30. Kgl.

Sort benytter trækgentagelse for at vinde tid.

30. —, D×e4 31. Dd5, D×d5 32. S×d5, Sd3 33. b4, c×b3 34. a×b3, f5 35. b4, Kf7 36. b5, Se5 37. b6, a5 38. Kf1, Ke6 39. b7, Sc6 40. Sc7†, Kd6.

I denne stilling afbrødes partiet, og Petrosjan nedskrev følgende træk.

41. Sa6.

Det mest nærliggende.

41. —, a4 42. Ke2, a3 43. Sb4, Sb8 44. Kd3, Ke7 45. Kc2, K×b7 46. Kb3, Kb6 47. K×a3, Ke5 48. Kb3, Kd4 49. Kc2, Ke4 50. Kd2, Kf3 51. Kc1.

Den hvide konge når sin base i rette tid.

51. —, Kg2 52. h4, Kf3 53. Sd3, Sd7 54. Kf1, remis.

Stillingen efter 13. parti, 7-6 til udfordreren, Tigran Petrosjan.

Kommenteret af Andrej Lilienthal.

14. matchparti

3813 Dronninggambit

Hvid: Botvinnik. Sort: Petrosjan.

1. d4, d5 2. c4, e6 3. Sc3, Le7 4. c×d5, e×d5 5. Lf4, c6 6. e3, Lf5 7. g4, Le6 8. h3.

Interessant hvordan det lykkes at finde nye veje selv i en så gennemstuderet åbning som dronninggambit. Selv om partiet hidtil har været en gentagelse af 12. parti, findes varianten iøvrigt ikke selv i de mest moderne bøger om åbningsteorien. Med det sidste træk viger Botvinnik af fra fortsættelsen i 12. parti, hvor han spillede 8. Ld3.

8. —, Sf6 9. Ld3, c5 10. Sf3, Sc6 11. Kf1.

En original spilleplan. Hvid bringer sin konge til g2 og beholder tårnet på h1 for ved lejlighed at bygge et angreb op på kongefløjlen.

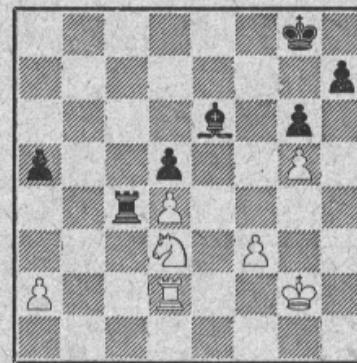
11. —, 0-0 12. Kg2, c×d4 13. S×d4, S×d4 14. e×d4, Sd7 15. Dc2, Sf6 16. f3, Tc8 17. Le5, Ld6 18. Ta-e1, L×e5 19. T×e5, g6 20. Df2, Sd7 21. Te2, Sb6 22. Th-e1, Sc4 23. L×c4, T×c4 24. Td2, Te8 25. Te3, a6 26. b3.

Der manøvreres. Hvids springer er stærkere end sorts løber, og da punkterne c5 og e5 er svage, forsøger hvid at placere springeren dør.

26. —, Tc6 27. Sa4, b6 28. Sb2, a5 29. Sd3, f6 30. h4, Lf7 31. T×e8, L×e8 32. De3, Lf7 33. g5!, Le6 34. Sf4, Lf7 35. Sd3, Le6 36. g×f6, D×f6 37. Dg5, D×g5 38. h×g5, a4 39. b×a4, Tc4 40. a5!.

Et stærkt træk. Nu får springeren feltet c5 til rådighed.

40. —, b×a5.

I denne stilling noterede Botvinnik sit 41. træk. Hvid er i klar positionsmæssig fordel.

41. Sc5, Lf5 42. Kg3, a4 43. Kf4, a3 44. Ke5, Tb4 45. Sd3, Tb5 46. Kd6, Kf7 47. Ke6, L×d3 48. T×d3, Tb2 49. T×a3, Tg2.

Sort har mistet en bonde, men har gode remis-chancer i slutspillet.

50. K×d5, T×g5† 51. Kc6, h5 52. d5, Tg2 53. d6, Tc2† 54. Kd7, h4 55. f4, Tf2??.

En afgørende fejl. 55. —, g5! kunne endnu have reddet partiet.

56. Kc8, T×f4 57. Ta7†!, opgivet.

Noter af stormester Jurij Averbakh.

15. matchparti

3814 Grünfeld-indisk

Hvid: Petrosjan. Sort: Botvinnik.

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, d5 4. Db3, d×c4 5. D×c4, Lg7 6. e4, 0-0 7. Le2, Sc6 8. Sf3, Sd7 9. Le3, Sb6 10. Dc5, Lg4 11. d5, Sd7 12. Da3, L×f3 13. L×f3, Sd4 14. 0-0-0, S×f3 15. g×f3, Sb6

16. Db3, Dd7 17. h4, h5 18. f4, e6 19. d×e6, D×e6 20. D×e6, f×e6 21. Th-g1, Kh7 22. Sb5, Tf7 23. Sd4, Te8 24. Sf3, Lh6 25. Sg5†, L×g5 26. T×g5, Sc4.

Bedre 26.—, Sc8.

27. Td-g1, Tg8 28. Kc2, b6 29. b3, Sd6 30. f3, Td7 31. T5-g2, T7-d8 32. a4, Sf7 33. Lc1, e5 34. Le3, e×f4 35. L×f4, Td7 36. Td2, T×d2† 37. K×d2, Td8† 38. Ke2, c5 39. a5, Td7 40. a×b6, a×b6 41. Ta1, Kg7.

Spillet afbrødes i denne position, og Petrosjan noterede træk nr. 42.

42. Ta6, Tb7 43. Ta8, Kf6 44. Tc8, Se5 45. Ke3, Sd7 46. Tc6†, Kf7 47. e5, Sf8 48. Tf6†, Kg7 49. Ke4, b5 50. Te6, Kf7 51. T×e5, Se6 52. Td5, Ke7 53. Le3, Tb8 54. Td6, b4 55. Ta6, Tb5 56. Ta7†, Ke8 57. f4, Kf8 58. f5, og sort opgav.

Noter af international mester V. Panow.

16. matchparti

3815 Dronninggambit

Hvid: Botvinnik. Sort: Petrosjan.

1. d4, d5 2. c4, d×c4 3. Sf3, Sf6 4. e3, e6 5. L×c4, c5 6. 0-0, a6 7. a4, Sc6 8. De2, c×d4 9. Td1, Le7 10. e×d4, 0-0 11. Sc3, Sd5 12. Ld3, Sc-b4 13. Lb1, Ld7 14. De4, g6 15. Se5, Lf6 16. Df3, Lg7 17. Dg3, Le8 18. h4, Sc6 19. Sf3, f6 20. S×d5, e×d5 21. h5, Se7 22. h×g6, L×g6 23. Sh4, L×b1 24. T×b1, Dd7 25. b3, Tf7 26. Df3, f5 27. Dg3, Sc6 28. Sf3, Te7 29. Lf4, Te4 30. Se5, S×e5 31. d×e5, Ta-e8 32. f3, Te2 33. Tel, Ta2 34. Lg5, d4 35. Lf6, Df7 36. Tb-d1, Dg6 37. D×g6, h×g6 38. L×g7, K×g7 39. e6, Te8 40. Kh2, T8-c2.

I denne stilling blev partiet afbrudt, og Botvinnik noterede:

41. Tg1.

Videre fulgte:

41.—, Td2 42. Td-e1, Kf8 43. e7†, Ke8 44. Kg3, d3 45. Te3, Ta-b2 46. Kf4, T×g2 47. Td1, Tb-d2 48. T×d2, T×d2 49. Kg5, Td1 50. Kf6, f4 51. Te4, Tc1 52. Td4, Tc6† 53. Kg5, Tc3 54. Kf6, remis.

17. matchparti

3816 Dronningindisk

Hvid: Petrosjan. Sort: Botvinnik.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sf3, b6 4. e3.

Et »nyt« træk – dog kun i denne match. Formålet er at komme uden om den kendte stilling i hovedvarianten, som fremkommer efter 4. g3.

4. —, Lb7 5. a3, d5 6. b4, d×c4 7. L×c4, Le7 8. Sb-d2, 0-0 9. Tb1, Sb-d7 10. 0-0, Tb8 11. b5, c5 12. b×c6, L×c6 13. a4, Dc7 14. Lb2, Db7 15. Tc1, a6.

Botvinniks bestræbelser for at få en bonde ført frem på dronningefløjten er forståelige, men han undervurderer i nogen grad hvids muligheder i centrum. Derfor ville 15.—, Se4 have været mere logisk.

16. Tc1, b5 17. a×b5, a×b5 18. Ld3, Tf-c8 19. e4, Sb6 20. De2, Sa4 21. La1, Le8 22. T×c8, T×c8 23. d5!, Sh5 24. g3, Sc5 25. Sd4, S×d3 26. D×d3, Db6 27. d×e6?.

Lader fordelen slippe af hænde, da sorts springer får »nyt liv«.

27.—, f×e6 28. e5, Lb4 29. Tb1, Lg6 30. Se4, Db7 31. f3, L×e4 32. D×e4, D×e4 33. f×e4.

Stormen er drevet over.

33.—, Lc5 34. T×b5, g5 35. Kf1, L×d4 36. L×d4, Tc1† 37. Kg2, g4 38. Le3, Tc2† 39. Kg1, Tc4.

Dermed var kampreserverne brugt op, og på forslag af Petrosjan enedes de to modstandere om remis.

Kommenteret af A. Lilienthal.

18. matchparti

3817 Dronninggambit

Hvid: Botvinnik. Sort: Petrosjan.

1. d4, d5 2. c4, e6 3. Sc3, Le7 4. c×d5, e×d5 5. Lf4, c6 6. e3, Lf5 7. g4, Le6 8. h3, Sf6 9. Sf3, Sb-d7 10. Ld3, Sb6 11. Dc2, Sc4 12. Kf1, Sd6 13. Sd2, Dc8 14. Kg2, Sd7 15. f3, g6 16. Ta-c1, Sb6 17. b3, Dd7 18. Se2, Sd-c8 19. a4, a5 20. Lg3, Ld6 21. Sf4, Se7 22. Sf1, h5 23. Le2, h4 24. Lh2, g5 25. Sd3, Dc7 26. Dd2, Sd7 27. Lg1, Sg6 28. Lh2, Se7.

Hvid har ikke spildt tiden, men har kontrolleret sorts hensigter. Alligevel er det vanskeligt for hvid at foretage sig noget.

29. Ld1, b6 30. Kg1, f6 31. e4!, L×h2 32. D×h2.

Botvinnik havde her kun 10 minutter til at gøre 8 træk, og denne tidnød har utvivlsomt ført ham til beslutningen om forenkling.

32.—, D×h2 33. T×h2, Td8! 34. Kf2, Kf7 35. Ke3, Th-e8 36. Td2, Kg7 37. Kf2, d×e4 38. f×e4, Sf8 39. Se1, Sf-g6 40. Sg2, Td7.

I denne position – omrent lige kompliceret for begge parter – afbrødes spillet, og Botvinnik noterede sit træk nr. 41.

41. Lc2, Lf7 42. Sf-e3, c5 43. d5, Se5 44. Tf1, Lg6 45. Ke1, Sc8 46. Td-f2, Tf7 47. Kd2, Sd6 48. Sf5†, L×f5 49. e×f5, c4 50. Tb1, b5 51. b4, c3† 52. K×c3,

Tc7† 53. **Kd2, Se–c4†** 54. **Kd1, Sa3** 55. **Tb2, Sd–c4** 56. **Ta2, a×b4** 57. **a×b5, S×b5** 58. **Ta6, Sc3†** 59. **Kc1, S×d5** 60. **La4, Te–c8** 61. **Se1, Sf4** – og hvid opgav.

Petrosjan havde dermed sikret sig solid føring i matchen, 10–8.

Kommenteret af Jurij Averbakh.

19. matchparti

3818 Dronningindisk

Hvid: Petrosjan. Sort: Botvinnik.

1. **c4, Sf6** 2. **Sc3, e6** 3. **Sf3, b6** 4. **g3, Lb7** 5. **Lg2, Le7** 6. **0–0, 0–0** 7. **d4, Se4** 8. **Dc2, S×c3** 9. **D×c3, f5** 10. **b3, Lf6** 11. **Lb2, d6** 12. **Ta–d1, Sd7** 13. **Se1, L×g2** 14. **S×g2, Lg5** 15. **Dc2, Lh6** 16. **e4, f4** 17. **Se1, De7** 18. **e5!, d×e5** 19. **d×e5, Ta–d8** 20. **De2, Dg5** 21. **Kg2, a5** 22. **Sf3, Dh5** 23. **La3†, Tf–e8** 24. **Td4†, Sb8** 25. **Tf–d1, T×d4** 26. **T×d4, f×g3** 27. **h×g3, Df7** 28. **De4, g6** 29. **Db7†, Lg7** 30. **c5!, b×c5** 31. **L×e5, Sd7** 32. **D×c7, S×** 33. **D×f7†, S×f7** 34. **Ta4, Lc3** 35. **Tc4, Lf6** 36. **Lb6, Ta8** 37. **Ta4, Lc3** 38. **Ld4, Lb4** 39. **a3, Ld6** 40. **b4, Lc7** 41. **Lc3, Kf8** 42. **b5, Ke8** 43. **Tc4, Kd7** 44. **a4, Tc8** 45. **Sd2, Sd6** 46. **Td4, Ke7** 47. **Td3, Sb7** 48. **Se4, e5** 49. **Lb2, Lb6** 50. **La3†, Ke6** 51. **Sg5†, Kf5** 52. **S×h7, e4** 53. **g4†, Kf4** 54. **Td7, Te7** 55. **T×c7, L×** 56. **Sf8, Ld8** 57. **Sd7, K×g4** 58. **b6, Lg5** 59. **Sc5, S×c5** 60. **L×e5, Lf4** 61. **b7, Lb8** 62. **Le3, g5** 63. **Ld2, Kf5** 64. **Kh3†, Ld6** 65. **L×a5, g4†** 66. **Kg2†, sort opgav.**

Stillingen i matchen var herefter 11–8 til Petrosjan.

20. matchparti

3819 Dronninggambit

Hvid: Botvinnik. Sort: Petrosjan.

1. **d4, d5** 2. **c4, d×c4** 3. **Sf3, Sf6** 4. **e3, c5** 5. **L×c4, e6** 6. **0–0, a6** 7. **Lb3, Sc6** 8. **De2, c×d4** 9. **Td1, Le7** 10. **e×**

d4, Sa5 11. **Lc2, b5** 12. **Sc3, Lb7** 13. **Lg5, 0–0** 14. **Ta–c1, Ta–c8** 15. **Lb1, Sc4** 16. **Se5, Sb6** 17. **Dd3, g6** 18. **Lh6, Te8** 19. **Dh3, Sc4!** 20. **S×c4, T×c4** 21. **Se2, Db6.**

Sort tilbød remis. Strengt taget står sort bedst, og hvid har i hvert fald ingen chance for gevinst. Petrosjan behøvede herefter kun at spille to gange remis for at blive verdensmester.

21. matchparti

3820 Engelsk

Hvid: Petrosjan. Sort: Botvinnik.

1. **c4, Sf6** 2. **Sf3, g6** 3. **Sc3, d5** 4. **c×d5, S×d5** 5. **e4, S×c3** 6. **d×c3, D×d1†** 7. **K×d1, Lg4** 8. **Le2, Sd7** 9. **Le3, e5** 10. **Sd2.**

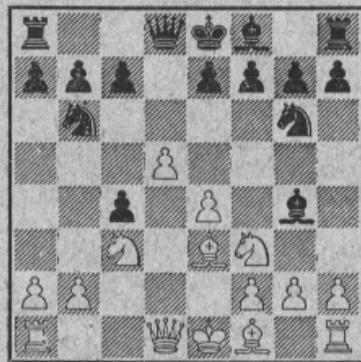
Remis efter forslag fra Botvinnik.

22. matchparti

3821 Dronninggambit

Hvid: Botvinnik. Sort: Petrosjan.

1. **d4, d5** 2. **c4, d×c4** 3. **Sf3, Sf6** 4. **Da4†, Sc6** 5. **Sc3, Sd5** 6. **e4, Sb6** 7. **Dd1, Lg4** 8. **d5, Se5** 9. **Lf4, Sg6** 10. **Le3.**

I denne indviklede stilling tilbød Petrosjan remis. Botvinnik overvejede tilbudet i 15 minutter og accepterede, da Petrosjan spillede 10. —, e6.

DIVISIONS-TURNERINGEN

I 1. runde, som spilles den 15. september, mødes følgende klubber på førstnævnte klubs »bane« (klubberne kan heraf se, hvilke hold der er i de forskellige grupper):

1. division Herning-IS, Nordre-FS, Ålborg-IK, SS-KS.
2. division, gruppe I Odense Læseforening-Roskilde, Odense Frem-Vordingborg, SuS-Lyngby, Glostrup-Vanløse.

2. division, gruppe II Århus–Randers, Esbjerg–Tønder, Nørresundby–Horsens, Hurup–Holstebro.
 3. division, gruppe I Rønne–IK, SuS–Virum, Hillerød–JS, Frederikssund–Helsingør.
 3. division, gruppe II Indslev–Maribo, Nykøbing F–Odense Skakklub, Sorø–Vejle–Allesteds, Slagelse–Korsør.
 3. division, gruppe III Nørresundby–Hjørring, Nordre–Frederikshavn, Hvidbjerg–Aros, Lemvig–Viborg.
 3. division, gruppe IV Haderslev–Vejle »Evans«, Åbenrå–Outrup, Herning 26–Sønderborg, Flensborg–Varde.

Nærmere meddelelse angående turneringen vil tilgå klubberne 10. august.

N. Kjær Larsen.

Luzneringen i Sarajevo

Mineturneringen i den jugoslaviske by blev overraskende vundet af den ungarske stormester *Portisch* med 7 points, men stor forskel var der ikke på de deltagende stormestre, som indbyrdes var altfor glade ved remisspil. Remiskonge blev *Trifunovic*, idet det lykkedes ham at spille samtlige partier remis!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts.
1. Portisch, Ungarn	—	½	½	½	1	½	½	½	1	1	0	1	7
2. Ivkov, Jugoslavien	½	—	½	½	½	1	½	1	½	½	½	½	6½
3. Gligoric, Jugoslavien	½	½	—	½	½	½	½	1	1	½	½	½	6½
4. Uhlmann, Østtyskland	½	½	½	—	½	0	½	½	1	1	1	½	6½
5. Simagin, Sovjet	0	½	½	½	—	½	½	½	½	1	1	1	6½
6. Pachman, Tsjekkoslovakiet	½	½	½	1	½	—	½	½	0	½	1	½	6
7. Szabo, Ungarn	½	0	½	½	½	½	—	½	½	½	1	1	6
8. Trifunovic, Jugoslavien	½	½	½	½	½	½	½	—	½	½	½	½	5½
9. Bogdanovic, Jugoslavien	0	0	0	0	½	1	½	½	—	½	1	½	4½
10. Samkowitsch, Sovjet	0	½	0	0	0	½	½	½	½	—	1	½	4
11. Osmanagic, Jugoslavien	1	½	½	0	0	0	0	½	0	0	—	1	3½
12. Kozomara, Jugoslavien	0	½	½	½	0	½	0	½	½	½	0	—	3½

Her følger nogle af de bedste kamppartier uden noter.

3822 Fransk

Hvid: *Bogdanovic*. Sort: *Osmanagic*.

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Sc6 4. Sf3, Sf6
 5. e5, Se4 6. Se2, f6 7. Sg3, f5 8. c3, Le7
 9. S×e4, fe4 10. Sg5, 0–0 11. Dg4, De8
 12. h4, Dg6 13. Le2, h6 14. h5, Df5 15.
 Sh3, D×g4 16. L×g4, Sd8 17. Le3, Te8
 18. 0–0, b6 19. f3, La6 20. Tf2, ef3 21.
 L×f3, Sf7 22. Lg4, Lg5 23. S×g5, S×g5
 24. L×g5, hg5 25. h6, Te7 26. hg7, K×
 g7 27. Tf6, Tae8 28. Td1, c5 29. Td2, Lc8
 30. Tf2, Th8 31. g3, Ld7 32. Th2, T×h2
 33. K×h2, cd4 34. cd4, Lc8 35. Kh3, Ld7
 36. Lh5, Lb5 37. Kg4, Le2† 38. K×g5, L×
 h5 39. K×h5 Te8 40. g4, Te7 41. g5.

Opgivet.

b6 5. Ld3, Le7 6. 0–0 0–0 7. c3, La6 8.
 L×a6, S×a6 9. De2, Dc8 10. e4, cd4 11.
 S×d4, d6 12. f4, Sc5 13. e5, de5 14. fe5,
 Sfd7 15. S2f3, Da6 16. c4, Tac8 17. b4, Sb7
 18. Sc6, Tfe8 19. a4, Sd8 20. S×e7†, T×e7
 21. b5, Db7 22. La3, Sc5 23. Sg5, Tec7 24.
 Dc2, g6 25. Tad1, Sd7 26. Dd2, Sc5 27.
 Df4, Td7 28. L×c5, T×c5 29. Se4, Kf8 30.
 S×c5, bc5 31. Df3, Dc7 32. T×d7, D×d7
 33. Td1, Dc7 34. Da8, Ke7 35. De4, h5
 36. a5, D×a5 37. Dd3, Dc7 38. Dd6†, D×
 d6 39. T×d6, f6 40. Ta6, fe5 41. T×a7†.
 Opgivet.

3824 Siciliansk

Hvid: *Pachman*. Sort: *Bogdanovic*.

1. e4, c5 2. Sc3, d6 3. d3, Sc6 4. g3, g6
 5. Lg2, Lg7 6. Le3, e5 7. f4, Sge7 8. Sf3,
 Sd4 9. 0–0 0–0 10. Dd2, Lg4 11. Sh4, ef4
 12. L×f4, Dd7 13. Tab1, Tae8 14. Tf2, b5
 15. Sd1, L×d1 16. T×d1, d5 17. Le3, b4

3823 Dronningbondespil

Hvid: *Osmanagic*. Sort: *Portisch*.

1. d4, Sf6 2. Sf3, e6 3. e3, c5 4. Sbd2,

18. Lh6, L×h6 19. D×h6, de4 20. L×e4, f5
 21. Lg2, De6 22. a3, f4 23. Tdf1, Sd5 24.
 Le4, Se3 25. L×g6, hg6 26. S×g6, Df6 27.
 Dh5, S×f1 28. S×f8, Te1 29. Dd5†, K×f8
 30. D×c5†, Kg7 31. D×b4, \$d2† og hvid
 opgav.

3825 Dronningbondespil

Hvid: *Kozomara*. Sort: *Simagin*.

1. d4, Sf6 2. Sc3, d5 3. Lg5, c5 4. e3, cd4
 5. ed4, Sc6 6. Sf3, Lg4 7. Le2, e6 8. Se5,
 L×e2 9. S×e2, Le7 10. c3, 0-0 11. S×c6,
 bc6 12. L×f6, L×f6 13. b4, a5 14. a3, e5
 15. 0-0, e4 16. Dc2, Dd6 17. Tfb1, Ld8 18.
 a4, f5 19. b5, f4 20. f3, Te8 21. Tf1, Lc7
 22. Ta2, ef3 23. T×f3, Te4 24. c4, Tae8
 25. c5, Dh6 26. h3, T×e2 27. D×e2, T×e2

28. T×e2, Df6 29. Te8†, Kf7 30. Tc8,
 D×d4† 31. Kh2, Le5 32. T×c6, g5 33. b6,
 h5, og hvid opgav.

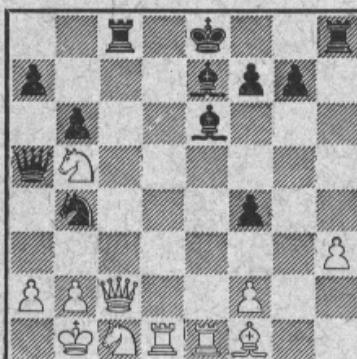
3826

Fransk

Hvid: *Samkowitsch*. Sort: *Osmanagic*.

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Sf6 4. Lg5, de4
 5. S×e4, Le7 6. L×f6, gf6 7. Lc4, c6 8. Sf3,
 b6 9. De2, Lb7 10. 0-0-0, Dc7 11. Sfd2, f5
 12. Sg3, Dd6 13. Dh5, 0-0 14. Dh6, Kh8
 15. Sf3, Sd7 16. h4, Tg8 17. Sg5, L×g5
 18. hg5, Tg7 19. Kb1, De7 20. f4, Sf8 21.
 Dh3, Td8 22. Sh5, Tg6 23. Dc3, Kg8 24.
 g4, c5 25. gf5, cd4 26. De1, L×h1 27. fg6,
 Lf3 28. Sf6†, Kg7 29. De5, S×g6 30. Sh5†.
 Opgivet.

Skoleskak

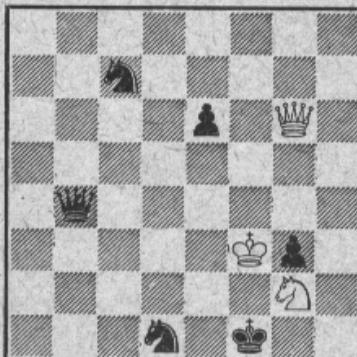
Læseferien har ikke influeret på indsendernes antal, og 43 havde rigtigt set, at hvid vandt elegant efter D×h7†!, K×h7, Th1† mat!. Sort burde have spillet L×f5 og havde da let gevinst. – De heldige vindere blev: *Ole Hasforth Hinrichsen*, Bag-sværd, *Niels Christoffersen*, Ålborg, og *Anton Strange Sørensen*, Skanderborg. Vi takker *Oddvar Prytz*, Røros i Norge, som også har sendt løsning ind.

Her er en ny opgave, hvor hvid i trækket sætter sort konge mat i få træk. Hvorledes? – Løsning til *Børge Borgå*, Kystvej 46, Åbenrå, inden den 1. august.

B.B.

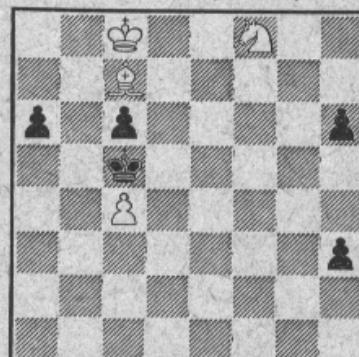
SLUTSPIL OG STUDIER

Nr. 13. S. Isenegger
 (Duras-Mindeturn. 1959)

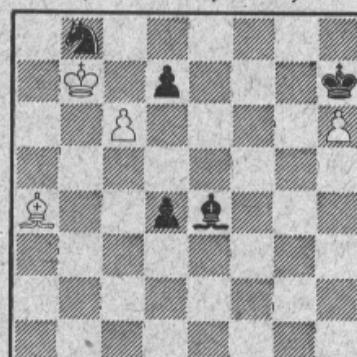
Hvid vinder

Nr. 14. M. G. Kljatzkin
 (Schachmaty 1925)

Hvid vinder

Nr. 15. W. A. Korolkow
 (Schachmaty 1929)

Remis

Løsninger til studierne i juni nr.

- Nr. 10 (Halberstadt): 1. Le1, De3! (1. —, D×c5 2. Lf2!) 2. Lg3!! og remis ved evig skak efter 2. —, D×g3 3. Ta5†! eller 2. —, Kb6 3. Tc2!!, D×g3 4. Tb2† etc. Bemærk at 2. Lf2? strander på 2. —, D×f2! 3. Ta5†, Kb7 4. Tb5†, Kc6! eller 2. —, D×f2 3. Tc7†, Ka6 4. Tc6†, Kb5!, og den sorte dronning kan slå tåret efter skakker på c5 eller b6 og ophæver da samtidig patstillingen.
- Nr. 11 (Heuäcker): I denne studie er der fire prøvespil! 1. Tg1? strander på 1. —, Tg3 fulgt af Tg6†, 1. Tf1? på 1. —, Tf3 2. Sf4, T×f4!, Te1? på 1. —, Te3 2. Sf4, Te6†! og 1. Tb1? på 1. —, Th1! (men ikke 1. —, Tb3 for 2. Sf4) 2. Tb3, Th3!. Hvid kan kun vinde efter 1. Ta1!, og efter det tvungne svar 1. —, Ta3 følger det usandsynlige gevinst-træk: 2. Tb1!!, og nu er sort fortabt, da 2. —, Ta1 besvares med 3. Sf4, Ta6† 4. Kg5, og hvid vinder, eller 2. —, Tg3 3. Sf4, Tg1 (ikke 3. —, Tg2 4. Kh5!) 4. Tb2!, Tg2 5. Te2!, Th2† 6. Kg5, og hvid vinder.
- Nr. 12 (Isenegger): 1. Kd7, Ka6 2. Kc6, La3 (det eneste rigtige felt) 3. Tb8! (den sorte løber må hindres i at nå felterne b2 eller c1) 3. —, K×a7 4. Tb1!, Lf8 5. Th1!!, og hvid vinder, da 5. —, Lg7 strander på 6. Th7 og 5. —, Lb4 på 6. Ta1† fulgt af Tb1. Meget lærerig.

Berléme-Nix og hustrus legat

Fordeling af renterne for 1962:

1. hovedkreds:		
Valby Skakklub	kr. 47,00	
B & W's Skakklub	kr. 40,00	
2. hovedkreds:		
Næstved Skakklub	kr. 51,50	
3. hovedkreds:		
Middelfart Skakklub	kr. 30,00	
Vissenbjerg Sogns Skakklub	kr. 26,00	
4. hovedkreds:		
Åbenrå Skakklub	kr. 25,00	
Åbenrå Statsskoles Skakklub	kr. 25,00	
5. hovedkreds:		
Esbjerg Skakklub	kr. 60,00	
Vejle »Evans«	kr. 43,00	
6. hovedkreds:		
Hammel Skakklub	kr. 34,00	
Hvam Skakklub	kr. 34,00	
7. hovedkreds:		
Vejgård Skakklub	kr. 30,00	
Østerild Skakklub	kr. 27,50	
8. hovedkreds:		
Græsted Skakklub	kr. 34,00	
Svogerslev Skakklub	kr. 34,50	
Ialt ...	kr. 541,50	

N. Kjær Larsen.

Erik Christensen, Svendborg, død

Erik Christensen fødtes den 31. december 1891 i Jylland, men tilbragte det meste af sin tid i Svendborg, hvis historie han var inde i som få. Hans store lidenskab var skakspillet. Selv var han en habil spiller, men hans kontakt med de store mestre bragte ham viden om, således overværede han den berømte stormesterturnering i det daværende Sct. Petersborg i 1913, hvor det lykkedes Em. Lasker at slå det opdukkende fænomen: cubaneren Capablanca.

Disse giganter spillede efter første verdenskrig en match om VM i Havanna 1921, og her måtte Lasker fraskrive sig skaktronen. — Som ingen anden herhjemme – måske med undtagelse af Hartvig Nielsen – var Christensen kendt med skakkens historie, og »Skakbladet« har da også gennem hans indlæg her i bladet bl. a. i »Frikvarteret« nydt godt af denne viden, der gerne krydredes med en skarp pointe.

Det var derfor velfortjent, at Fyns Skak Union sidste år indstillede Christensen til Dansk Skak Unions hæderstegn, som blev ham overrakt samtidig med, at han kunne fejre sit 60-års jubilæum som aktiv skakspiller.

Christensen var kendt som en udmærket formand for HK i Svendborg, hvor han en overgang også var medlem af ligningsrådet. Her skal vi dog navnlig mindes ham som en fortræffelig skakscribent og et af de ældste medlemmer af DSU.

HVT

Ville spille i 100 timer

Rossolimos økonometiske forhold tvang ham i sin tid til at emigrere til USA, hvor han ernærede sig som chauffør. Ved en af olympiaderne deltog han på amerikansk side.

Under turneringen i Plymouth 1950, med en temmelig broget deltagerliste, havde R. ved afbrydelsen af et parti mod en af de mindre guider en hængestilling, som så således ud:

Hvid (R): Kh1, Dd7, bønder e3, f2, g2 og h2. — Sort (N. N.): Ka8.

R.s modstander gjorde sig til grin ved at forlange partiet færdigspillet, hvilket fik R. til at udslynde: »Hvis De ikke kapitulerer omgående, agter jeg at trække partiet ud til 12 spillede dage. Før jeg foretager et bondetræk, hvad jeg eventuelt kan vente med fra 19 til 23 gange uden at sætte mat, trækker jeg hver gang 49 træk med min konge. Til disse ca. 2000 træk agter jeg at bruge hele min betænkningstid« (ca. 100 timer).

Modstanderen forlod med det samme turneringslokalet og viste sig ikke mere.

LITTERATUR

Awerbach: Lehrbuch der Endspiele Teil III

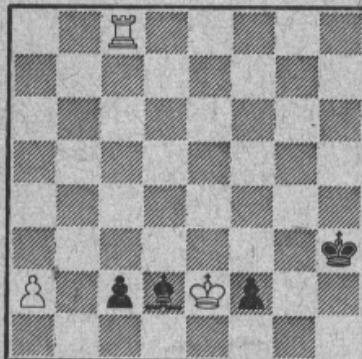
Tilsendt fra Sportverlag Berlin

Den sovjetiske stormester har fuldført sit tredie bind i serien om slutspil, og det indeholder temaet: Springer mod løber af Awerbach, og tårnslutspil af N. Kopajew. Bogens 452 sider fortæller jo lidt om slutspilteknikkens enorme område, og sammenholdt med de tidligere bind – bind I: Bondeslutspil på 340 sider og bind II: Løbersslutspil og Springerslutspil på 275 sider – vil slutspilværket efter udgivelsen af bind IV, som skal omhandle dronningsslutspil og andre slutspil, blive en bekræftelse på, at enhver skakspiller nu har de hjælpemidler, som skal til, for at spillestyrken kan få internationalt tilsnit. Stoffet er hentet fra de sovjetiske udgaver, og det fortæller jo samtidig også noget om kvaliteten! Værket bliver simpelthen klassisk, og vi vil anbefale vore interesserede læsere omgående at sikre sig det nye bind, da erfaringen viser, at det hurtigt bliver udsolgt!

KOMBINATIONSØVELSER

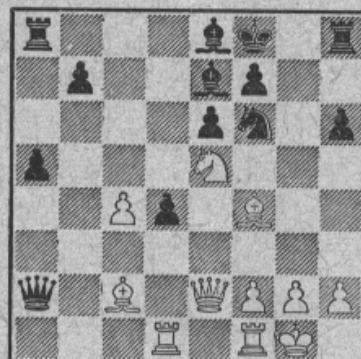
(Løsninger på side 119)

yod Find et stærkt træk!
Lc3 1

Sort trækker

2

Hvid trækker

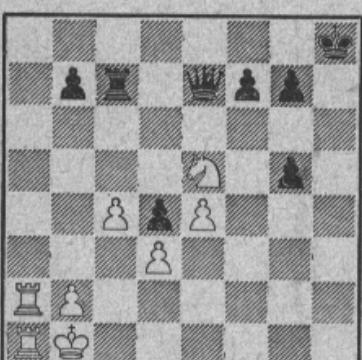
3

Sort trækker

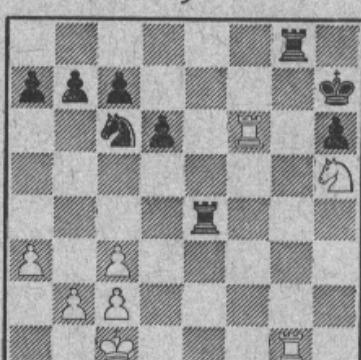
Kan De se matten?

4

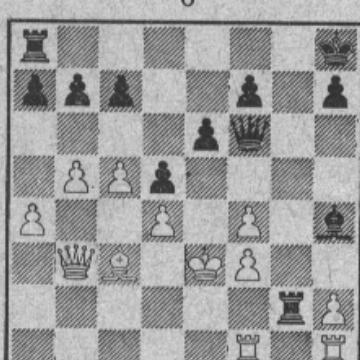
Hvid trækker

5

Hvid trækker

6

Sort trækker

Den største præstation

Zandor Nilsson skriver i »Stockholmstidningen«: »Hastings-vinderne Kotov og Gligoric i al ære, men for den største præstation svarede efter min mening Dragoljub Baretic – den totalblinde jugoslav, som i barndommen mistede sit syn efter et bombeangreb. Challengers er turneringen nærmest hovedturneringen, the Premier, og plejer altid at være stærkt besat med internationalt kendte navne. Sejrherren bliver det følgende år indbudt til hovedturneringen (Tillykke Brinck-Claussen! – red.). Det siger vel også en hel del om turneringens kvalitet, når en spiller med K. G. Dabls begavelse og kunnen havner i det slagne felt! Han blev forøvrigt besejret af Baretic i et stærkt spillet parti. I det følgende parti får vore læsere en prøve på den 26-årige Baretic's fabelagtige skakbegavelse og kombinationskunst. Han spiller dertil uhørt hurtigt – Ove Kinnmark beretter imponeret, at Baretic ikke anvendte mere end 45 minutter af sin betænkningstid (2½ time til 40 træk) mod sin engelske modstander«.

3827 Aljechin's forsvar

Hvid: D. Baretic, Jugoslavien.
Sort: B. Cafferty, England.

1. e4, Sf6.

Sort vælger en sjælden anvendt åbning, som ofte fører til kompliceret spil – sandsynligvis for at kunne blande kortene så godt, at modstanderen ikke kan finde ud af dem. I virkeligheden er det netop i sådanne stillinger, at Baretic's mærkelige »visuelle« evner rigtig kommer til sin ret!

2. e5, Sd5 3. d4, d6 4. Sf3.

Det mest almindelige og sikkert også den bedste fortsættelse. Mere tveægget er: 4. c4, Sb6 5. f4, d×e5 6. f×e5, Sc6 7. Le3, Lf5 8. Sc3, e6 etc.

4. —, Lg4 5. Le2, Sc6. — e6 bidst

Kenderen Flohr plejer her at spille 5. —, c6.

6. e4!, Sb6 7. e×d6, e×d6 8. 0-0, Le7.

Det er ingen idé at forsøge: 8. —, L×f3 9. L×f3, S×c4 for 10. Da4.

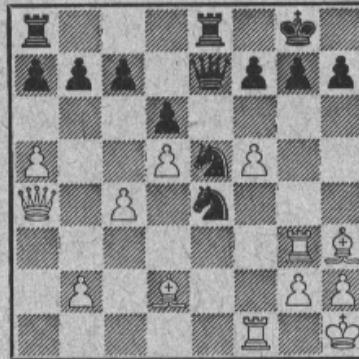
9. d5, L×f3 10. L×f3, Se5 11. Le2, 0-0.**11. —, S×c4? 12. L×c4, S×c4 13. Da4†.****12. Sd2, Te8 13. a4!**

Med det dobbelte formål at drive springeren bort og berede plads for tånet på a3. Hvids løberpar og den større bevægelsesfrihed har sikret ham det bedre spil.

13. —, Lf6 14. a5, Sb-d7 15. Ta3, Sg6

16. f4, De7 17. Lg4, Ld4† 18. Kh1, Sf6
19. f5, Se5 20. Lh3, Lc5 21. Tg3, Lb4
22. Da4!, L×d2 23. L×d2, Se4.

Man kan vel antage, at sort her har gnedet sig i hænderne med kvalitetsgevinsten i sigte og har tænkt – det så han altså ikke!?

24. T×g7†!.

Havde sort overset det vakre tårnoffer?

24. —, K×g7 25. f6†, S×f6 26. Lg5, Sf3.

Sorts bedste modchance.

27. g×f3, Kh8 28. Db4, De5 29. Dd2, Sg8 30. Tg1, f6 31. Lf4, Dh5 32. Dg2, Dg6 33. Df1, Df7 34. Lf5, Te7 35. Dh3, Ta-e8.

Sort har forsøret sig sejt, men må nu give kvaliteten tilbage. Bedre var 35. —, Df8 for at kunne besvare 36. Le6 med Tg7.

36. Lg6, Df8 37. L×e8, D×e8 38. Ld2, Tg7 39. Te1, Te7 40. Tc1.

Baretic er ikke tilfreds med remis ved trækgentagelse! Læg mærke til hans uvilje mod at forenkle spillet.

40. —, Te2 41. Lc3, De3 42. Tg1, Tf2.

Nu ser det atter kritisk ud, men Baretic har paraden klar.

43. Ld4!, D×f3†.

43. —, D×d4 strander på 44. Dg3.

44. D×f3, T×f3 45. L×a7, Tf4 46. b3, Tf3.

Hvid har en stærk løber mod sorts dårligt placerede springer og dertil bondemajoriteten på dronningfløjten. Der er således lagt op til en slutspilsejr, men bemærk hvor elegant og originalt den gennemføres!

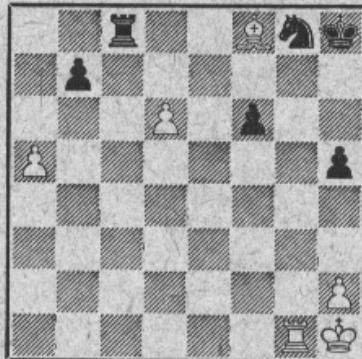
47. Lb8, T×b3 48. L×c7, Tc3 49. L×d6, T×c4 50. Lf8!, h5 51. d6, Tc8.

(Se diagrammet)

52. Tb1!.

Det sidste og afgørende offer.

52. —, T×f8 53. T×b7, Ta8 54. d7,

Stillingen efter sorts 51. træk

Se7 55. Tc7, Kg7 56. a6, Kg6 57. a7, Kf5 58. Tc8!, opgivet.

Efter 58. —, S×c8 59. d8(D) koster a-bonden en officer, og hvid vinder let.

*Noter af Zandor Nilsson
i »Stockholmstidningen».*

3828

Caro-Kann

Spillet i Odense den 12. april – 1. kl.

Hvid: *Lars M. Pedersen*, Tommerup.

Sort: *F. K. Villumsen*, Gentofte.

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, d×e4 4. S×e4, Lf5 5. Sg3, Lg6 6. Sf3, Sb-d7 7. h4, h5 8. Ld3, L×d3 9. D×d3, Sg-f6 10. e4, e6 11. Lf4, Lb4† 12. Sf-d2, Sc5! 13. Dc2, D×d4 14. Le3, L×d2† 15. L×d2, Sd3† 16. Kd1, S×f2† 17. Ke2, S×h1 18. T×h1, Sg4 19. Le1, De5† 20. De4, D×b2† og hvid opgav.

3829

Evansgambit

Spillet i Valby Skakklubs vinterturnering,
mesterklassen, 2. maj 1963

Hvid: *V. Engelhardt*. Sort: *H. Kaae*.

Evensgambitten blev spillet meget ofte af Paul Morphy for omkring 100 år siden med godt resultat og i fin kombinationsstil.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Le4, Lc5 4. b4, Lb6.

Sorts sidste træk kendetegner afslættet Evansgambit, hvorimod 4. —, L×b4 betegnes modtaget Evansgambit.

5. a4, a6 6. Lb2!, d6 7. a5, La7 8. c3, Lg4? 9. b5, a×b5 10. L×b5, Df6 11. a6!, Lc8.

Der truede: 12. a×b o.s.v.

12. d4, Kf8.

Der truede: 13. d5.

13. L×c6, b×c6 14. Da4, Se7 15. 0-0, Lb6 16. d×e5, Dg6 17. Dc4, Le6 18. Dd3, d5 19. Sb-d2, f5 20. e×d5, L×d5.
Hvis 20. —, S×d5 så 21. Sd4 truende S×e6.
21. c4, Le4 22. Dd7, Kf7?? 23. e6†!, Kf8.

Hvis 23. —, D×e6 så 24. Sg5†.

24. S×e4, f×e4 25. Se5, De8 26. Tf-d1, Tg8? 27. Td2.

En provokation! Tillige med truslen 28. Ta-d1.

27. —, e3.

Provokationen lykkedes!

28. f×e!, L×e3† 29. Kh1, D×d7.

Hvis 29. —, Sf5 så 30. e7†!, og partiets tabes hurtigt for sort.

30. Tf1†, Ke8 31. e×d7†, Kd8 32. Sf7†, mat.

Kommentarer af V. Engelhardt.

3830

Spansk

Mesterrækkekamp: IK-SS

Hvid: *M. Ravn Johansen*, SS.

Sort: *C. Munk Petersen*, IK.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, Le7 6. Te1, b5 7. Lb3, 0-0 8. e3, d6.

Med 8. —, d5 kunne sort gå ind i den chancerige Marshalgambit. Hvid skal i denne variant spille meget nøjagtigt, men har dog de bedste chancer.

9. h3, Sa5 10. Lc2, c5 11. d4, Dc7 12. Sb-d2.

Denne stilling er i de senere år opstået utallige gange. Sort har flere fortsættelser til sin rådighed. Den valgte er meget elastisk og sikker.

12. —, Ld7 13. Sf1, Tf-e8 14. Se3, g6 15. d×e5, d×e5 16. Sh2, Ta-d8 17. Df3, h5?.

Sort vil forhindre Sg4, men svækker nu sin kongefløj katastrofalt. Bedre er: 17. —, Le6 18. Sh-g4, S×g4 19. h×g4, Sc4 20. Sd5, L×d5 21. e×d, Sb6 22. Td1, Td6 23. a4, Te-d8 24. a×b, a×b 25. Le4, c4 26. Le3, Sa4 som i partierne Keres-Matanovic og Parma-Matanovic, Bled 1961.

18. Dg3, Lf8 19. Sf5, Te6 20. f4, c4.

Nødvendigt for at kunne slå med dronningen på e5 efterfulgt af Dc5†.

21. Sh4, e×f4.

Tvungent. Hvid truer med at spille f5.

22. L×f4, Db6† 23. Kf1, Se8.

Punktet c7 må beskyttes.

24. Sh2-f3, Lg7 25. Sg5, Tc6 26. e5, Le6 27. Sh-f3, Tc-c8 28. S×e6, D×e6 29. Sd4, Db6 30. e6!!.

Nu falder sorts kongestilling sammen som et korthus.

30. —, L×d4 31. c×d4, Sg7.

Bonden på d4 kan naturligvis ikke slås.

32. e×f7†, K×f7 33. L×g6†, Kg8 34. Le5, Td7 35. Kg1, Tf8 36. Tf1, T×f1† 37. T×f1, c3 38. Dd3.

Truer mat i to træk.
38. —, Se6 39. Lh7†, T×h7 40. Dg6†, opgivet.

Noter af M. Ravn Johansen.

3831 Kongeindisk

Turneringen i Risskov, maj 1963

Hvid: *Torben Kjeldsen*, Ålborg.
Sort: *Frode Søby*, Århus.

1. d4, Sf6 2. g3, g6 3. Lg2, Lg7 4. e4, 0—0 5. Se2, c5 6. 0—0.

Bedre er nok d5, men hvid ønsker at arbejde med mere enkle problemer.

6. —, c×d4 7. S×d4, Sc6 8. S×c6.

Sb3 kommer i betragtning. I »tidnøden« ønsker hvid imidlertid i nogen grad forenkling.

8. —, b×c6 9. Sc3, La6 10. Te1, Tb8 11. Tb1, Se8 12. Le3, Dc7.

Sort vil ikke med —, T×b2 13. T×b2, L×c3 give sin sortfeltede løber væk.

13. Ld4, e5 14. Le3, f5 15. f4, f×e4 16. f×e5, L×e5 17. S×e4, T×b2.

I reglen skal man holde sig fra de betygtede bønder på b2 og b7. Heller ikke efter —, d5 Sc5, Lc8 Ld4 ser det ud til, at sort kan fastholde sin åbningsfordel.

18. T×b2, L×b2 19. c3!

Et ubehageligt mellemtræk.

19. —, d5.

Eller: —, Lc4 Da4, d5 Tb1 med godt spil til hvid.

20. Db3, Db7 21. D×D, L×D 22. Tb1, d×e4 23. T×b2, La6 24. Lc5, Tf5 25. L×a7, Ld3 26. Tb8, Kf7?.

Efter Te5 er det tvivlsomt, om hvid – skønt han har løberparret – kan vinde. — Ld4, Te7 (ikke Te6? på grund af Lh3, Te7 Lc5, Te5 Ld6 med officersgevinst) giver ikke hvid noget, bl. a. truer sort med e3 og vinder derved et vigtigt tempo.

Trækket »Kf7« indbringer hvid 350 kr., viser det sig snart efter!

27. Tb7†, Kg8 28. Lh3, Te5.

Le6† må ikke gerne tillades: —, Tb5 Le6†, Kf8 Tf7†, Kg8 Tf5†, Kg7 Ld4†, Kh6 Le3†, Kg7 Tf7†, Kg8 Tb7† med gevinst. I denne variant er Ld3 og Se8 sat ud af spillet.

29. Ld4, La6.

Eller: —, Sd6 Tg7†! og vinder.

30. Ta7, Ta5 31. Le6†, opgivet.

Mat i.to træk.

Noter af Torben Kjeldsen.

Fin taktiker

Stærke spillere på olympiadeholdene kan udmarket komme ud for ubehagelige overraskelser, når de møder »svagere« spillere fra skak-

u-landene. Zandor Nilsson skriver herom i »Stockholmstidningen« bl. a.: »På det debuterende tyrkiske hold var modstanderne ikke til at lege med, og særligt førstebordsspilleren Suer spillede fint skak, hvilket Martin Johansson fik at mærke! Han blev utsat for et rigtigt tyrkisk bad med dobbelt kvalitetsoffer, og det er ingen skam at tage til en sådan modstændere.«

3832 Spansk

Spillet ved skakolympiaden i Varna 1962

Hvid: *Martin Johansson*, Sverige.
Sort: *Suer*, Tyrkiet.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0—0, Le7 6. Te1, b5 7. Lb3, 0—0 8. c3, d6 9. h3, h6.

Spasski anvendte dette træk med succes i flere partier.

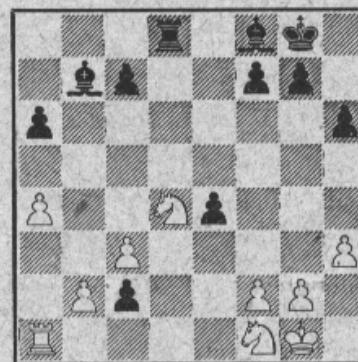
10. d4, Te8 11. Sb-d2, Lf8 12. Sf1, Sa5 13. Lc2, Lb7 14. Sg3, d5 15. d×e5.

Unzicker angiver 15. S×e5, S×e4 16. Lf4! som den bedste fortsættelse. Efter det valgte træk får sort et stærkt modspil.

15. —, d×e4! 16. D×d8, Ta×d8 17. Sd4, T×e5 18. Lf4, Te7 19. a4?

Svækker dronningfløjens og er årsagen til de følgende forviklinger.

19. —, b4! 20. Sd-f5, Te-d7 21. Le5, b3! 22. L×f6, b×c2 23. L×d8, Sb3 24. Sd4, S×a1 25. T×a1, T×d8 26. Sf1.

26. —, T×d4!.

Næppe har sort vundet den ofrede kvalitet tilbage, førend han ofrer en ny!

27. c×d4, Lc6! 28. Tc1.

På 28. b3? afgør 28. —, La3! og efter 28. Se3 følger 28. —, L×a4 29. Tc1, Lb4 30. S×c2 (eller 30. T×c2, L×c2 og hvid har et udsigtsløst slutspil med bonde mindre) 30. —, Ld2 31. Td1, Lf4 og sort vinder springeren.

28. —, L×a4 29. Sd2, Lb4 30. b3, L×d2 31. T×c2, e3!.

Kombinationens fine pointe, som den stærkt spillende tyrk har forudset. Det truende 32. —, e2 redder nu begge løbere.

32. f×e3, L×e3† 33. Kh1, Lb5.

Og Martin opgav med rette det i længden totalt udsigtsløse spil. Et virkelig inspirerende parti – ja sikkert et af de ti bedste i hele skakolympiaden!

*Noter af Zandor Nilsson
i »Stockholms tidningen«.*

3833

Orang-Utan

Spillet pr. korrespondance 1961
1. klasse

Hvid: *Mogens Nielsen*, Nr. Uttrup.
Sort: *Ole Thaagaard*, Hjallese.

1. b4, e5 2. Lb2, f6 3. e4, d5 4. e×d5,
D×d5 5. Sc3, Dd8.

Her er 5. —, Df7 det rigtige.

6. Lc4, L×b4 7. Dh5†, g6 8. Dh4, Le7
9. L×g8, T×g8 10. D×h7, Le6 11. Sf3,
Sc6 12. 0-0-0, Sb4? 13. d4(!).

Hvid har initiativet og gør det eneste rigtige – åbner spillet.

13. —, e4 14. Th-e1, S×a2† 15. S×a2,
L×a2 16. T×e4, Ld5 17. Td-e1, L×e4
18. D×g8†, Lf8 19. T×e4†, De7 20. T×
e7†, og sort opgav.

Mere korrespondance

3834

Siciliansk

Spillet pr. korrespondance 1961-62
1. klasse

Hvid: *Henrik Hansen*, Femø.
Sort: *Kaj Blom*, København.

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, c×d4 4.
S×d4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Lg5, e6 7. f4,
Le7 8. Df3, Dc7 9. 0-0-0, 0-0.

Hermed er partiets karakter givet. Med sin aktive officersstilling gør hvid klar til kongeangreb, mens sort foreløbig må forsøre sig og senere søge modangreb på dronningfløjen.

10. Ld3, Sb-d7 11. f5?!, Se5 12. De2?.

Meget stærkere var Dh3. Nu kommer sort til modspil.

12. —, b5 13. a3, Sd5 14. Ld2.

For passivt. Bedre var 14. e×d5, L×g5†
15. Kb1, men ikke 14. S×d5, L×g5† 15.
Se3 for 15. —, Sg4!.

14. —, Sb6 15. h4, Lf6 16. g4, Se-c4.

Her var 16. —, S×g4 en alvorlig fejl for
Sd×b5. Såfremt hvid flytter Sd4 til f3 eller b3,
har sort mulighed for et offer på b2 f. eks. 17.
Sd4-f3, S×b2 18. L×b2, L×c3† efterfulgt
af Sa4†.

17. L×c4, S×e4 18. Le1, Ta-b8 19.
g5, Le5 20. Df2, Ld7 21. f6, a5.

Takket være sine aktivt posterede officerer
kommer det sorte angreb med betydelig større
kraft end det hvide.

22. Sa2.

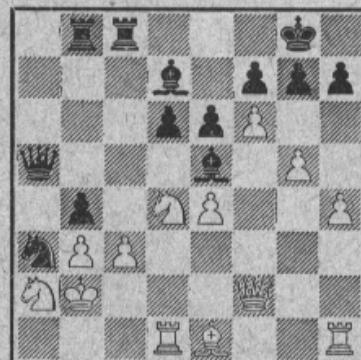
For at forhindre b5-b4, men ...

22. —, b4! 23. a×b4, a×b4 24. b3.

På 24. S×b4 følger 24. —, Da5 og efter 24.
L×b4, T×b4 25. S×b4, Da5 får sort også
materiel gevinst.

24. —, Da5 25. Kb1, Sa3† 26. Kb2, Tf-
e8 27. e3.

Efter c2-c4 kan sort spille d5!.

27. —, Sb5!.

Fjerner hvids bedste forsvarsbrik – springeren på d4. Hvid kan ikke spille 28. S×b4 på grund af 28. —, Da3† 29. Kb1, S×c3† 30. L×c3, T×c3 og sort bryder igennem.

28. S×b5, T×b5 29. Dc2, Da3† 30.
Ka1.

Eller 30. Kb1, b×c3 31. Sc1, Ta5 32. Sa2,
D×a2†! 33. D×a2, c2† 34. D×c2, Ta1†
mat.

Hvid

30. —, b×c3 og sort opgav.

Efter dækningstrækket 31. Tb1 kan sort vinde på flere måder:

- a) 31. —, D×a2† 32. D×a2 (K×a2, Ta5†
mat), c2† 33. Lc3, T×c3 og sort får stor
materiel fordel. En morsom mat fremkommer
efter 34. Kb2, c×b1† 35. T×b1, Tc5†
36. Ka3, Ta5† 37. Kb4, Lc3†. Eller:
- b) 31. —, Db2† 32. T×b2, c×b2† 33. D×
b2, T×b3 34. D×e5, d×e5 og sort har
materiel fordel.

Noter af Kaj Blom.

En skakspillers drøm!

Kan man drømme sig til et parti? Verdensmesterkandidaten fra 1951 mener ja! I det belgiske blad »Voruit!« fortæller den kendte stormester, at han engang drømte sig til følgende parti:

3835

Nimzoindisk

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. Lg5,
h6 5. Lh4, De7 6. Sf3, d6 7. Da4†, Se6
8. d5, e×d5 9. c×d5, De4.

Truer såvel L×c3† som S×d5.

10. Sf-d2, D×h4 11. d×c6, 0-0 12. a3,
Sg4 13. g3, Df6 14. a×b4, D×f2† 15.
Kd1, b5 16. Db3, Le6 17. Da3, Se3† 18.
Kc1, De1† 19. Sd1, D×d1† og mat!.

VM in spe

Kubaneren Capablanca gav i 1925 en række

simultan-opvisninger i Moskva. Blandt hans modstandere var der en 14-årig dreng, som vandt sit parti efter en problemagtig finale.

»Enten er der en eller anden, der har hjulpet

knægten, eller også er han en kommende verdensmester«, sagde »Capa« bagefter.

Fyren hed forresten Botvinnik.

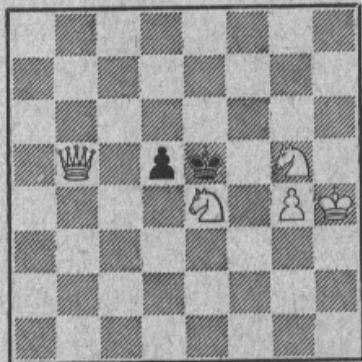
»Vooruit«.

PROBLEMSKAK

Under ledelse af Jan Mortensen og O. G. Lauritzen

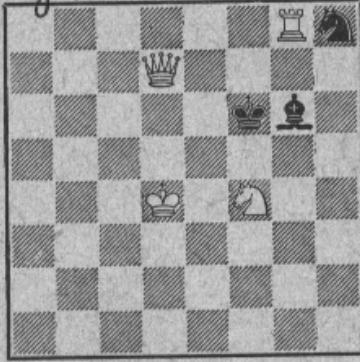
Originalopgaver

8055. Dr. W. Speckmann
efter M. Kvicala
Hamm (Tyskland)

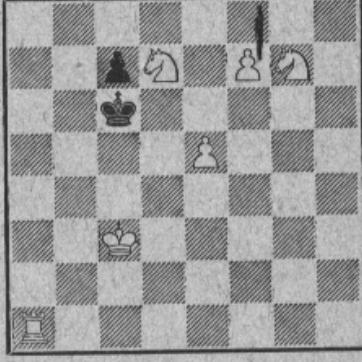
Mat i 2 træk

Dg4 8056. H. V. Tuxen
Fredericia

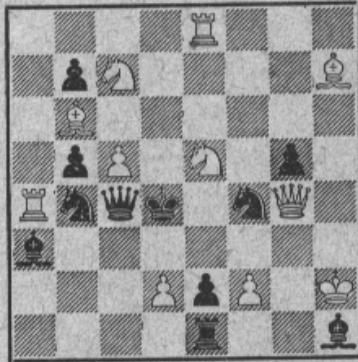
Mat i 2 træk

8057. T. Kardos, Budapest
Tilegnet Jan Mortensen

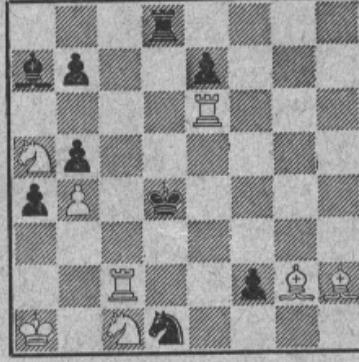
Mat i 2 træk

8058. Lars Larsen, Espe
Version, Magasinet 28.3.1937

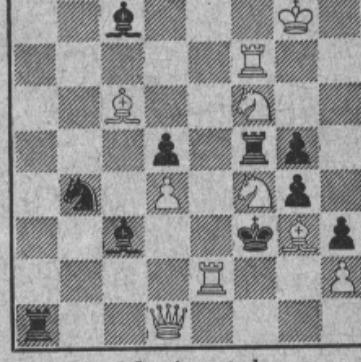
Mat i 2 træk

8059. Siem Giok Liam
Jogjakarta (Indonesien)

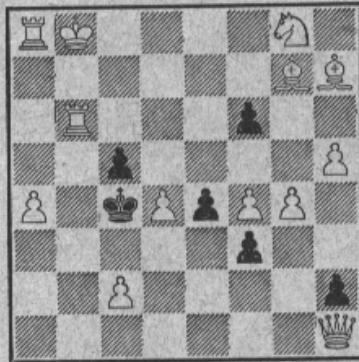
Mat i 2 træk
B) Tilføj sort Bc7

8060. Valentin Lider
Moskva

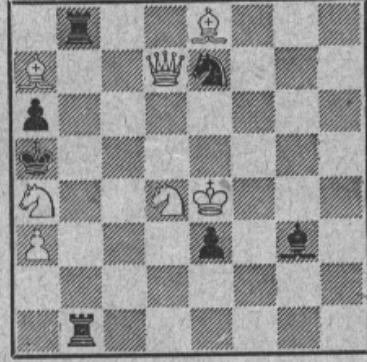
Mat i 2 træk

8061. K. Dybe
Randers

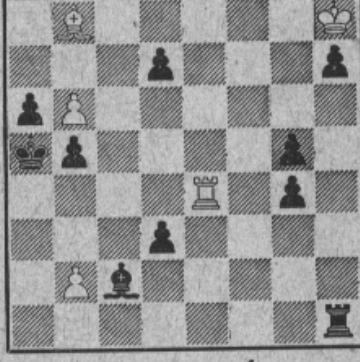
Mat i 3 træk

8062. K. Hannemann, Kbhn.
Tilegnet H. V. Tuxen

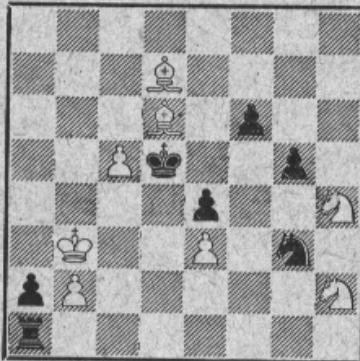
Mat i 3 træk

8063. Herbert Hultberg
Stockholm

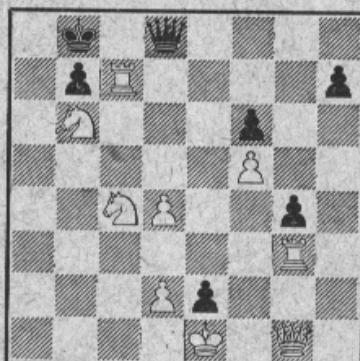
Mat i 3 træk

8064. S. Jensen
Vojens

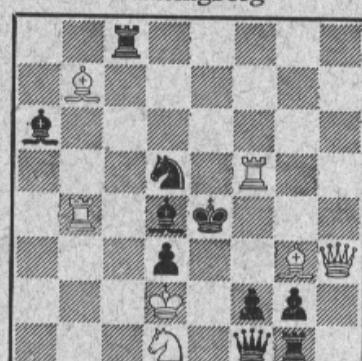
Mat i 3 træk

8065. V. Buhelt
Randers

Mat i 4 træk

8066. E. Wennick
Hälsingborg

Selvmat i 2 træk

Løsninger til opgaverne i maj-nummeret

Nr. 8031 af Jan Mortensen: 1. h8 (D). Nøgen er kraftig, men løserne har sikkert bemærket, at tre forskellige matter alle er dublerede. (OGL).

Nr. 8032 af Dr. W. Speckmann: 1. Da2!.

Nr. 8033 af H. V. Tuxen: 1. Sd3. God miniature med træktvang. (OGL).

Nr. 8034 af Herbert Ahues: 1. Tf5?, Lg5!. 1. Se6?, Tg8!. Løsning: 1. Sg7-f5!. Weiss schwarze. Liniensperrungen, kombinert mit Angriff 3. Grades.

Nr. 8035 af Dr. Santi Pirrone: 1. Dg5?, Df3!. 1. Da8?, e3×d2!. Løsning: 1. Db8.

Nr. 8036 af Birger Restad: 1. Da3!. Trækpligt. (VR).

Nr. 8037 af Talip H. Amirov: 1. Dg8, truer 2. Dd5 mat. 1. —, Ta5 2. Sf1. 1. —, K×Le5 2. Sg4†. 1. —, d×L 2. Dg2†. 1. —, Kf3 2. Dg4†. Forsøget 1. Dc8 strander på 1. —, Sd7.

Nr. 8038 af S. Jensen: 1. Se1, truer 2. Tb5† og Lc4 og Sc2. 1. —, Kd4 2. Sc2†. 1. —, e3 2. Lc4†. 1. —, c2 2. Sc2. 1. —, f5 2. Lc4 eller Tb5†. 1. —, Ld7 2. Tb5†.

Nr. 8039 af Hans-Peter Rehm: 1. Kg8, Lb3† 2. c4, Lc4† 3. Kh8. 2. —, Tg1† 3. Kh8. 1. —, Tg1† 2. Lg2, Tg2† 3. Kh8. 2. —, Lb2† 3. Kh8. Men desværre er der dual efter 1. —, Tg1 2. Lg4, Tg4 3. Sg4†. Desuden synes den biløselig ved 1. Lg4, truer 2. Sh5 mat. 1. —, L×g4 2. Kg8 3. h8 (D) mat.

Nr. 8040 af A. Hildebrand: 1. Dc4, De8, Dg6 2. Dc6†. 1. —, Df7, Dd1, g4, g×h4 2. Dd5†. 1. —, Dg4, De2, Dh4 2. De4†. Trækpligt. (VR).

Nr. 8041 af Arthur Madsen: 1. Da4!, Kb8 2. Da6. 1. —, Kc8 2. Da7. Trækpligt. (VR).

Nr. 8042 af Jan A. Rusek: Skinspil: 1. Lf1†,

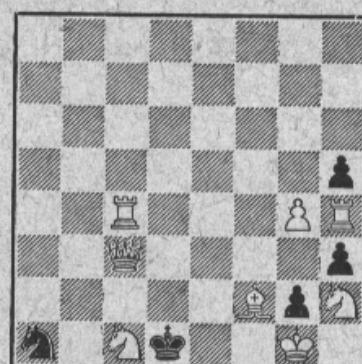
Sg2 2. h×g5 mat. Løsning: 1. Sg2, Lf4 2. Sh4, Lf1 mat. Overraskende biløselig ved 1. Sg5×f3, Lc4 2. Kg4, Le6 mat. (JC).

Løserturneringen

Total maj: A. K. Buhelt (31–39, B 39, 42) 132(16), Mogens Christensen (31–36) 51, Jens Claussen (31–38, B 39, 40, B 42) 489(1), A. Dithmer (31–38, B 39, 41, 42) 28(8), Haldor V. Hansen (alle + B 39) 420(1), Johs. Joensen (april alle) 71(1), Henrik Juel (alle ÷ 39 + B 39) 59, Johan Jørgensen (alle ÷ 34, 39, 42) 152(6), Hans P. Larsen (alle ÷ 37, 40) 477(3), M. Lorensen (31–33, 40, 41) 461, O. Reeh (alle ÷ 35, 36, 39, 42 + B 39, B 42) 78(7), V. Røpke (alle) 39(32), K. Thrane (31–34, 36, 38, B 39, 40–42, B 42) 60(11), og øvrige løsere uforandrede.

Dom i Skakbladets selvmattturnering 1961

7771 V. Jan A. Rusek
1. præmie

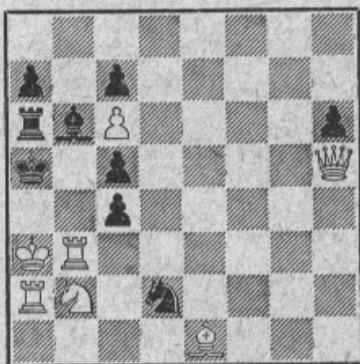
Selvmat i 4 træk

Udnyt Deres medlemskab -

SPIL KORRESPONDANCESKAK

1. Le3, Sb3 2. Dc2, Ke1 3. Ld2, Sd2 4. Sf3
 1. —, Sc2 2. Td4, Sd4 3. Dd3, Ke1 4. Sf3
 1. —, hg4 2. Da1, Ke1 3. Td4, g3 4. Lf2
 1. —, — 2. —, g3 3. Thd4, Ke1 4. Lf2

7827. P. Fastosky
 2. præmie

Selvmat i 2 træk

Skinspil: 1. —, c3 2. Sc4 1. —, cb3 2. Dc5
 Løsning: 1. Sd1, c3 2. Tb5 1. —, cb3 2. Tb2

1. præmie, 7771 V, Jan A. Rusek. Ad to veje tvinges Sa1 til mafeltet f3, og i to andre varianter sætter Bh5 mat. Sort konge skal tvinges til e1 for dør at hjælpe ved matsætningen.

2. præmie, 7827, P. Fastosky. Trækpligttopgave med 2 ændrede fortsættelser og godt variert spil. Sort T, L og S får alle lejlighed til at gøre mat.

1. bærende omtale, 7794, T. L. Lin. Kf1, Dd3, Tc6, Th3, Le4, Lg5, Sd1, Sh2, Bb5, Bd5, Bh4 — Kc1, Lc5, Sa8, Sf4, Bb6, Bc7, Bf2, Bg4, Bg6. Selvmat i 2 træk. Skinspil: 1. —, g3 2.

Sf3. 1. —, gh3 2. Lg2. Løsning: 1. Tf3, g3 2. Sg4. 1. —, gf3 2. De2. Ingen trækpligt med to ændringer. Der er stille andetræk både i skinsspil og løsning.

2. bærende omtale, 7746, E. A. Wirtanen. Kd5, Dg2, Td1, Te6, Lg3, Sb1, Se1 — Ke3, La2, Se5, Bb3, Bc4, Bd6, Be7. Selvmat i 2 træk. Skinspil: 1. —, b2 2. Td3†. 1. —, c3 2. Sc2†. Løsning: 1. Sa3, b2 2. Sc4†. 1. —, c3 2. Sac2†. 1. —, Lb1 2. De4†. Sort halvbatteri i trækpligtform. Desværre spiller Se1 ikke med i løsningen.

—
 Spærrefrist 3 måneder.

O. G. Lauritzen. Jan Mortensen.

Løsninger til kombinationsøvelser side 112

- 1) 1. —, Lc3! og hvid kan opgive, da 2. T×c3†, Kg2 giver sort lejlighed til forvandling.
- 2) 1. Lh7! og den sorte dronning går tabt, da truslen L×h6† med matsætning skal pareres.
- 3) 1. —, T×f1†! og hvid opgav, da 2. K×f1 besvares med 2. —, L×g2†, og den hvide dronning går tabt.
- 4) 1. Sg6†!, f×g6 2. Ta8†, Kh7 3. Ka2! og mat efter Th1†.
- 5) 1. Tf7†, Kh8 2. Th7†!, K×h7 3. Sf6† og 4. T×g8† mat.
- 6) 1. —, D×f4†! 2. Kd3 (2. K×f4, Lg5† 3. Ke5, Te2† mat) 2. —, Df5† 3. Ke3, Lg5† 4. f4, De4† mat.

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense, tlf. (09) 12 52 50, girokonto 9638.

I mesterklassen og 1. klasse startes nye grupper, når der foreligger 7 tilmeldelser. I 2., 3. og 4. klasse startes der såvel 7-mands som 4-mands grupper. I 7-mands grupperne spiller hver deltager 1 parti og i 4-mands grupperne 2 partier med hver af de øvrige. Man bedes ved tilmeldelsen anføre, om man vil starte i en 7-mands eller en 4-mands gruppe. Indskud: Mesterklassen kr. 15,00, 1. kl. kr. 12,00, 2., 3. og 4. kl. kr. 10,00. Nye deltagere kan melde sig til 2., 3. eller 4. kl. efter spillestyrke, alle øvrige spillere kan melde sig til den klasse, hvor de i henhold til tidligere resultater hører hjemme. — Samtidig med tilmeldelsen bedes spillerne opgive gennem hvilken klub de er medlem af Dansk Skak Union, eller om de er »Personligt medlem«. — Spillerne kan ikke forvente at modtage startbrev, før indskuddet er betalt.

Ferie

Nu, hvor ferietiden er inde, henledes spillernes opmærksomhed på reglementets § 9. —

Holder en spiller ferie, skal såvel modspillere som turneringsleder *forud* underrettes om ferien, ellers gælder denne ikke. Spillerne kan som sædvanlig hos turneringslederen få oplys-

ning om en modstander har indberettet ferien i rette tid. Svarporto må vedlægges.

Landsholdsklassen 1963

Partierne i landsholdsklassen afvikles som sædvanlig støt og roligt uden gnidninger af nogen art. Af de 36 partier er nu henved halvdelen afviklet, og vi bringer derfor den øjeblikkelige stilling med antallet af færdigspillede partier i parentes. Det er dog ikke favoritterne, der er hurtigst i vendingen; således har den nuværende danmarksmester Axel Nielsen og de to tidligere danmarksmestre Johs. Christensen og P. Korning kun afsluttet få partier. Af frontberetningen fremgår det imidlertid, at mange partier nærmer sig afslutningen, og særlig Korning synes meget optimistisk med hensyn til udfaldet.

Stillingen pr. 15. juni: Gunnar Nielsen 3½ (4), Kurt Jessø 3½(7), Johs. Christensen 2(2), P. Korning 2(3), H. Kortsen 1½(4), M. Fjeldsted 1½(5), Axel Nielsen 1(1), S. Siim 0(2) og H. Neergaard 0(2).

Afsluttede partier

L. 1962: Kurt Jessø vundet over Neergaard og Siim, tabt til Johs. Christensen og Gunnar Nielsen og spillet remis med H. Kortsen og M. Fjeldsted. H. Kortsen vundet over M. Fjeldsted.

Mesterklassen: 146: 7/5. – 147: 1/7, 5/1.

1. klasse: 271: 1-2, 1/4. – 272: 3/7, 2/6, 2-5. – 273: 1-4, 5/4, 3/5. – 274: 7/6.

2. klasse: 513: 3 er tavs og får 0 mod 4. – 517: 3/4 på tid. – 518: 7-3, 4-7, 3/5. – 519: 1/4, 1-2. – 521: 2/1, 4/2. – 523: 3/5. – 524: 6/4, 1/5, 2/5, 4-7, 3/1, 2/4. – 527: 4 vinder begge partier mod 2, da 2 er tavs. – 529: 4/1 på tid.

3. klasse: 591: 3 opgiver resterende partier. – 592: 4/2. – 593: 4/2. – 595: 4/7. – 596: 3/7, 7/1, 7/2, 5-3. – 597: 4/1, 4-1, 4/2. – 598: 4/1, 1/7, 7-5. – 599: 1/2, 1/2. – 600: 7/3, 3-4. – 601: 4/2. – 602: 7/6.

4. klasse: 501: 3/5, 3/7. – 502: 3/1, 3/4, 2/1, 2/4. – 505: 5/4, 5/2, 1/6, 6/3. – 508: 4/7, 5/7. – 509: 5/4. – 512: 7/2.

Afsluttede grupper

Præmietagernes opmærksomhed henledes på, at såfremt der ønskes en eller anden ting som præmie, må meddelelse herom sendes til turneringslederen, helst inden 14 dage.

II 513:

1. Viggo Jensen, Vordingborg	3	3.	4,45
2. Bent S. Andersen, Nørbæk	3	3.	4,45
3. E. Rosendahl, København	3	3.	4,45
4. S. Bertelsen, København	5	1.-2.	21,35
5. Carl Jensen, Esbjerg	5	1.-2.	21,30
6. Knud Herskind, Århus	0		
7. Evald Sørensen, Svanholm	2		

II 515:

1. Niels Bay, Agstrup	5	1.-2.	21,35
2. Karl Nielsen, Ålborg	3		
3. Karl Jensen, Glostrup	3½	3.	6,70
4. G. Østergaard, Blære	5	1.-2.	21,30
5. J. C. Jørgensen, Risskov	3½	3.	6,65
6. Kurt Odborg, Hoven	0		
7. Per Visti Andersen, Hjørring	1		

II 516:

1. Poul H. Madsen, København	3½	3.	13,35
2. H. Christensen, Langå	5	1.	24,00
3. K. Dybe, Randers	4	2.	18,65
4. Oluf Øe, Nissum	3		
5. Bendix Bille, Frejlev	0		
6. L. Rasmussen, Houlbjerg	3		
7. Ib Neesgaard, København	2½		

III 587:

1. V. St. Pedersen, Nykøbing S.	3½	3.	6,70
2. Kn. E. Jørgensen, Frederiksv.	5½	1.	24,00
3. A. M. Thomsen, Brønderslev	2		
4. Chr. Therkildsen, Esbjerg	2½		
5. Mogens Gulstad, Usserød	3½	3.	6,65
6. H. V. Jensen, Herlev	0		
7. Jens Grenaa, Frederikssund	4	2.	18,65

III 590:

1. Leif Slotsgaard, Glostrup	4½	2.-3.	16,00
2. K. Seebach, Odense	3		
3. P. E. Christiansen, Rue	2		
4. Chr. Christensen, Ørslev	5	1.	24,00
5. J. Askegren, Hørsholm	4½	2.-3.	16,00
6. S. Gudjohnsen, Hedensted	2		
7. W. S. Jensen, Ålborg	0		

IV 497:

1. B. H. Henriksen, Glostrup	3½	3.	13,35
2. Kurt Laursen, Engesvang	2		
3. Asbjørn Hansen, Skagen	2		
4. Janus Nielsen, Ulfborg	0		
5. H. Niebuhr, Kolding	2½		
6. Rud. Hendriksen, Helsingør	5	2.	18,65
7. MG. 554180 Rauh, Årsballe	6	1.	24,00

Axel Nielsen.

Internationale turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: Lektor Arne Henriksen, Tarm, tlf. 149, girokonto 105915.

Verdensturneringer (ICCF) og Europaturneringer starter uafbrudt med 7 spillere pr. gruppe; i ICCF's turneringer er oftest mindst én oversøisk spiller pr. gruppe, mens Europaturneringerne omfatter europæiske spillere. Sprodkundskab er ikke nødvendig. Ved anmeldelse angives navn, tydelig adresse, klasseønske (mester-, højere,- I, II, III) samt den DSU-klub, man er medlem af.

Betaling pr. gruppe: ICCF 14 kr., indbefattet et månedligt resultatblad, der uover det første år koster kr. 5,50 årligt, og Europaturneringerne koster kr. 8,50. Såvel i ICCF's som Europaturneringerne kan der nu ske tilmeldinger til 15-mands grupper, i ICCF foreløbig dog kun til øverste klasse, mesterklassen, hvorimod sådanne starter i alle klasser i Europaturneringerne; prisen for deltagelse i disse grupper er: ICCF 17 kr., Europaturneringerne kr. 11,50. Nærmere oplysninger kan rekviseres mod 30 øre til porto.

Landskamp mod Polen

Danmark har aftalt at spille en landskamp pr. korrespondance mod *Polen*, omfattende i alt 45 spillere på hver side, 15 fra hver af klasserne I, II og III, der hver skal spille to spil mod sin modstander; start omkring den 1. september 1963; spillere, der kunne ønske at deltage, bedes senest den 1. august 1963 anmelde sig til undertegnede, meget gerne allerede snarest muligt; man bedes angive resultater fra inden- og udenlandske turneringer, idet det er meningen at gøre holdet så stærkt som muligt; Polen har mange gode korrespondancespillere. I løbet af august vil de udtagne danske spillere modtage alle nærmere oplysninger.

Sander Rasmussen 4½ p., Ole Krantz 4½ p., Regnar Damsgaard 4½ points. En lynturnering vandtes af Torben Kjeldsen foran Per Grevlund, Jørgen Nielsen, Jørgen Birk Pedersen og Kaj Christensen.

U. S. A.

Den nye verdensmester Tigran Petrosjan rejser i juli til Los Angeles for at deltage i den første turnering om Piatigorsky-cupen. Mrs. Gregor Piatigorsky, som finansierer stormesterturneringen, har fået bekræftet, at det sovjetiske skakforbund vil sende tre af de førende sovjetiske stormestre til turneringen. Det er første gang, en verdensmester spiller med i en amerikansk turnering, siden 1932, da Aljechin vandt en turnering i Pasadena.

Turneringen i Los Angeles med 10.000 dollar i præmier indledes den 2. juli og deltagere bliver bl. a. Petrosjan, Reshevsky, Benkö, Najdorf, Panno, Gligoric, Olafsson, Keres og Kortschnoj.

NYHEDER

5. hovedkreds

Peter Thomsen, Gammelgård, Outrup, er konstitueret som formand for 5. hovedkreds.

Ålborg

Turneringen om bymesterskabet sluttede med følgende resultater: *Pokalklassen*: 1. Torben Kjeldsen 6 p. 2-3. Jørgen Nielsen og Ole Holmsgaard hver 4½ points. *Mesterklassen*: 1. I. E. W. Gemzøe 5 p. 2. Per Grevlund 5 p. 3. Henning Jensen 4½ p. 4. Karl Sønderstrup 4½ points. *1. klasse*: Svend Petersen 7 p. 2. Jørgen Poulsen 5 p. 3. Regnar Larsen 4 p. 2. *klasse*: Kaj Jørgensen 6 p., Arne Christensen 6 p., Per Friis Nielsen 5 p., Aksel Friis Christensen 4½ p. og Aksel Nielsen 4½ p. *3. klasse*: Finn Nielsen 7 p., Jens Madsen 5 p., Georg Frederiksen 4½ p., Niels Ove Madsen 4½ p. *4. klasse*: Niels Chr. Bendtsen 6 p., Aage Jensen 5 p., Chr. Sørensen 5 p., Ole

August-numret udkommer omkring den 20.!

Som læserne sikkert har bemærket, var »Skakbladet« maj-nr. ekstra »tykt« – det bestod af 28 sider – og for at udligne denne ekstraudgift og for at få referater med fra den nordiske turnering, som spilles i Odense og slutter den 3. august og fra zoneturneringen i Halle, hvor Bent Larsen og Svend Hamann er deltagere og slutter den 27. juli samt fra »Den lille ungdomsolympiade«, hvor Mogens Moe, Jørn Sloth, Jens Kølbæk og Bent Sørensen er deltagere og slutter den 24. juli, har forretningsudvalget bestemt at »Skakbladet« august-nr. først skal ud komme omkring den 20. i måneden og vil da omfatte et nummer på mindst 28 sider, hvorefter der ikke udsendes noget blad i september måned!

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition. Danmark, Norge, Sverige, Island og Finland kr. 18,00 pr. år, øvrige udland kr. 20,00 pr. år. Enkelte numre kan fås i ekspeditionen à kr. 1,75.

Dansk Skak Union:

Formand: Overlærer Kjær Larsen, Juulsvej 25, Varde. Tlf. 2 10 21.

Kasserer: Bogholder O. H. Parbo, Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220.

Sekretær og propagandaleder: Overlærer Børge Borgå, Kystvej 46, Åbenrå. Tlf. 2 14 37.

Korrespondanceafdelingen: Skakforhandler Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense. Tlf. 12 52 50.

Redaktionen: Ledende redaktør: Eigil Pedersen, Bjørnholmsallé 19, Viby J. – Problemeskak: Jan Mortensen, H. P. Olsensvænge 19, Tåstrup, tlf. 99 25 58 (originalopgaver), og O. G. Lauritzen, Ålekistevæj 213 A¹, Vanløse, tlf. 71 70 78 (løsninger).

Skakbladets ekspedition: Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220, postgiro 208 01.

DANSK SKAKFORLAG

postordreforretning

skifter indehaver pr. 1. juli 1963 af helbredsmæssige grunde, hvorefter al ekspedition til private kunder og skakklubber overdrages til SKAKHUSET ved hr. A. Neess, til hvem jeg håber Dø vil overføre Deres velvilje.

Gennem disse linjer bringes min tak til mine gamle kunder for ordrer modtaget i årene, der er gået siden jeg overtog Dansk Skakforlag.

Alle subskriptioner bliver fremtidig leveret af Skakhuset uden afbrydelse, så lang tid som abonnementet gælder.

Norsk postgiro nr. 99303 og svensk postgiro nr. 4205 overgår samtidig til Skakhuset.

Dansk Skakforlag ved M. K. Jørgensen fortsætter stadig med udgivelsen af skakbøger.

DANSK SKAKFORLAG v. M. K. Jørgensen

Studiestræde 24 – København K – Giro 18863 – Telefon BYen 6291

SKAKHUSET v. A. Neess

anbefaler sig hermed ved overtagelsen af Dansk Skakforlags postordreforretning og byder vore nye kunder og klubber velkommen med forsikring om, at Skakhuset vil bestræbe sig for at yde både gamle som nye kunder og klubber i såvel Danmark som i andre lande

den bedst mulige SERVICE

SKAKHUSET

Studiestræde 24 – København K

Telefon BYen 6291

Giro: Dansk 86178
Svensk 4205
Norsk 99303

Butik
Postordre
En gros
Fabrikation